

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی تاب آوری در سکونتگاههای غیررسمی با تاکید بر بعد کالبدی (مورد مطالعه: محله علی ابن ابیطالب)

محل انتشار:

اولین همایش ملی سکونتگاه های انسانی ایران (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

حسین حاتمی نژاد - استاد گروه جغرافیا انسانی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

زهرا حق وردی - دانشجوی کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

مسئله اسکان غیر رسمی در شهرها، به عنوان یک پیامد از گسترش شهر نشینی سریع و فقر شهری، باعث ایجاد چالش های زیادی برای توسعه پایدار شهری می شود. مناطق غیر رسمی به دلیل وضعیت اجتماعی و اقتصادی نامناسب ساکنان و عدم ایمنی کالبد و بستر شکل گیری آنها، جزء آسیب پذیرترین بخش های شهر هستند. تاب آوری در برابر حوادث و بحرانها، به عنوان یک راهبرد نوین برای توسعه شهری و پایدار محسوب می شود. محله فوتبال به عنوان یک سکونتگاه غیر رسمی در حاشیه شهر، بافت فرسوده و تعداد جمعیت بالایی دارد که نیاز به توجه برنامه ریزان دارد. تحقیق حاضر به صورت توصیفی - تحلیلی انجام شده است و هدف آن کاربردی است. دادهها از طریق مطالعات کتابخانه ای و بلوکهای آماری جمع آوری شده است. جامعه آماری پژوهش محله علی ابن ابیطالب در سال ۱۳۹۵ بوده است. در این تحقیق، شاخص های تاب آوری کالبدی شناسایی شده و مقادیر آنها در بلوکهای آماری محاسبه شده است. سپس با استفاده از نرم افزار ArcGIS، شاخص های پژوهش در بلوکهایی با مقدار فراوانی بالاتر با استفاده از تکنیک Hotspot Analysis شناسایی شده است. در نهایت، با تلفیق و هم پوشانی لایه ها، نقشه نهایی به دست آمده است. نتایج حاکی از آن است که بحران و خطرات در محله فوتبال بیشتر در بلوکهای جنوبی و برخی از بلوکهای شمالی وجود دارد. این بدان معنی است که ساکنان این بلوکها نسبت به دیگران در معرض خطرات بیشتری هستند و نیاز به آمادگی و آگاهی بیشتر دارند. اما بلوک های میانی وضعیت مطلوب تری را دارند. همچنین از مساحت کل محله ۷۱.۱۷٪ آن آسیب پذیر بوده و در مقابل مخاطرات تاب آوری ندارند. برای حفظ امنیت ساکنان، لازم است که تلاش های لازم برای بهبود شرایط بلوکهای جنوبی و شمالی صورت گیرد.

کلمات کلیدی:

تاب آوری، تاب آوری کالبدی، هات اسپات، تحلیل فضایی، سکونتگاه غیر رسمی، علی ابن ابیطالب.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2086548>

